

BELGISCHE SENAAAT

—
 BUITENGEWONE ZITTING 1954.
 —

—
 VERGADERING VAN 10 JUNI 1954.
 —

Wetsvoorstel houdende wijziging van het Kieswetboek.

TOELICHTING

—
 MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de kiesplicht van de bevolking aanzienlijk te vergemakkelijken in de zeer uitgestrekte gemeenten, inzonderheid van de Antwerpse en Limburgse Kempen.

Een dertigtal dezer gemeenten tellen één, twee of meer volkrijke parochies, die vaak op één uur afstand van het gemeentelijk centrum gelegen zijn.

Het moge volstaan een paar bijzonder sprekende voorbeelden aan te halen.

De gemeente Genk bestaat uit vier zeer ver uit elkaar gelegen kernen, die elk 8.000 à 10.000 inwoners tellen. De gemeente Lommel telt vier zeer volkrijke buiten-parochies, die elk op 5 kilometer en meer afstand van het centrum verwijderd liggen.

Daar in vele landelijke gemeenten weinig of geen openbare verkeersmiddelen voorhanden zijn, ondervinden de inwoners grote moeilijkheden om hun kiesplicht in het centrum te kunnen vervullen.

Voor ouderlingen, zwangere vrouwen, zieken en gebrekkigen zijn de verplaatsingen bijzonder hinderlijk, zonder te spreken van de langdurige uithuizigheid der moeders met gezinslast. Bij slecht weder — verkiesingen kunnen zelfs in volle Winter plaats vinden — is het voor vele mensen ondoenlijk om die grote afstanden per fiets of te voet af te leggen.

Om dit euvel te verhelpen zouden de gemeenten, die in bedoeld geval verkeren, op hun verzoek bij

SENAT DE BELGIQUE

—
 SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1954.
 —

—
 SEANCE DU 10 JUIN 1954.
 —

Proposition de loi modifiant le Code électoral.

DEVELOPPEMENTS

—
 MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à faciliter aux habitants des communes très étendues, notamment celles de la Campine anversoise et limbourgeoise, l'accomplissement de leur devoir électoral.

Une trentaine de ces communes comptent une ou plusieurs paroisses populeuses, qui, souvent, sont distantes de plus d'une heure du centre de l'agglomération.

Qu'il suffise de citer quelques exemples particulièrement frappants à cet égard.

La commune de Genk se compose de quatre noyaux très distants l'un de l'autre et comptant chacun de 8.000 à 10.000 habitants. La commune de Lommel possède quatre paroisses extérieures à population très dense qui se trouvent à 5 kilomètres et même plus du centre.

Etant donné que, dans beaucoup de communes rurales, il n'existe guère de moyens de transport en commun, les habitants éprouvent de grosses difficultés pour remplir leurs obligations électorales au centre de la localité.

Ces déplacements sont particulièrement pénibles aux vieillards, aux femmes enceintes, aux malades et aux infirmes, sans compter l'absence prolongée qu'ils imposent aux mères qui ont charge de famille. Par mauvais temps — les élections peuvent avoir lieu au cœur de l'hiver — il est impossible à de nombreuses personnes de parcourir ces grandes distances à bicyclette ou à pied.

Dans le but de remédier à cet état de choses, les communes intéressées seraient, à leur demande, auto-

koninklijk besluit gemachtigd worden om een afzonderlijke kiezerslijst aan te leggen voor elke dezer volkrijke en afgelegen wijken, opdat op de dag der verkiezingen stemburelen zouden kunnen ingericht worden in elk dezer wijken.

De voorafgaande toelating door koninklijk besluit, hetwelk uitdrukkelijk zou vermelden voor welke gehuchten deze machtiging gegeven wordt, is een genoegzame waarborg tegen eventuele willekeur of fantaisie vanwege de plaatselijke besturen.

Het spreekt vanzelf dat de afzonderlijke kiezerslijsten belangrijk genoeg moeten zijn om minstens één apart stembureel te kunnen wettigen. De uitvoerende macht zal, na het advies van de provinciale of arrondissementale overheid te hebben ingewonnen, over de belangrijkheid van bedoelde wijken oordelen, doch het dunkt ons dat de aanwezigheid van 400 kiesgerechtigde inwoners, een uiterst minimum zou moeten zijn. Het lijkt ons echter overbodig zulke bepaling in de wet op te nemen, ten einde de uitvoerende macht, die op dit punt uiteraard voorzichtig genoeg zal zijn, een zekere beslissingsvrijheid te laten.

Tegen deze wijziging aan het kieswetboek kan geen enkel ernstig bezwaar ingebracht worden. Voor de stemopneming bij de wetgevende en provinciale verkiezingen worden deze wijkburelen gemengd met stemburelen van andere gemeenten. Ook voor de gemeenterverkiezingen heeft er een vermenging van burelen plaats en men kan ook aanvoeren dat meerdere kleine gemeenten minder stemgerechtigden tellen dan de wijken, die een of meer afzonderlijke stemburelen zouden bekomen.

De overheden van de gemeenten, die in het geval verkeren dat door dit wetsvoorstel wordt beoogd, wensen niets liever dan door de splitsing der kiezerslijsten, hetgeen zeer weinig administratief werk vergt, hinderlijke en verre verplaatsingen voor hun onderdanen op de verkiezingsdagen te besparen.

H. LEYNEN.

Wetsvoorstel houdende wijziging van het Kieswetboek.

Enig Artikel.

Het Kieswetboek wordt aangevuld met een artikel 13bis, luidende als volgt :

« Art. 13bis. — De Koning kan de gemeenten met minimum 2.500 inwoners en minimum 2.500 ha. oppervlakte machtigen om afzonderlijke lijsten aan te leggen voor volkrijke en afgelegen wijken. »

H. LEYNEN.

risées par arrêté royal à établir une liste électorale séparée pour chacun de leurs quartiers éloignés et populeux, ce qui permettrait d'y organiser des bureaux de vote le jour des élections.

L'autorisation préalable par voie d'arrêté royal mentionnant expressément les hameaux en faveur desquels la mesure serait prise, constituerait une garantie suffisante contre l'arbitraire ou la fantaisie des autorités locales.

Il va de soi que les listes électorales séparées devraient être suffisamment importantes pour justifier l'établissement d'au moins un bureau de vote autonome. Il appartiendra au pouvoir exécutif, après avoir pris l'avis de l'autorité de la province ou de l'arrondissement, d'apprécier l'importance des quartiers en question, mais il faudrait, nous semble-t-il, au moins 400 électeurs pour justifier la faveur sollicitée. Toutefois, il nous paraît superflu d'insérer une telle disposition dans la loi, afin de laisser au pouvoir exécutif, qui adoptera nécessairement une attitude prudente, une certaine liberté de décision.

La modification proposée ne soulève aucune objection sérieuse. En effet, à l'occasion des élections législatives et provinciales, les bulletins provenant des bureaux de quartier doivent être mêlés, avant le dépouillement, avec ceux des bureaux électoraux d'autres communes. Il en est de même pour les élections communales. D'ailleurs, on pourrait faire valoir que bon nombre de petites communes comptent moins d'électeurs que les quartiers en question qui obtiendraient un ou plusieurs bureaux de vote distincts.

Les autorités des communes qui se trouvent dans les conditions visées par la présente proposition de loi, ne demandent pas mieux que d'éviter à leurs concitoyens les longs et pénibles déplacements qui leur sont imposés les jours d'élection, en divisant les listes électorales de leur ressort.

Proposition de loi modifiant le Code électoral.

Article Unique.

Le Code électoral est complété par un article 13bis, libellé comme suit :

« Art. 13bis. — Le Roi peut autoriser les communes comptant au moins 2.500 habitants et dont la superficie atteint au moins 2.500 ha., à dresser des listes séparées pour les quartiers éloignés et populeux. »